

Letná filmová škola v Uherskom Hradišti ponúkne takmer 80 slovenských filmov

Účasť slovenskej kinematografie v programe Letnej filmovej školy (LFŠ) v Uherskom Hradišti je z roka na rok rozsiahlejšia. Aktuálny 34. ročník LFŠ, ktorý sa začne v piatok 25. júla a potrvá do 3. augusta 2008, ponúkne takmer 80 slovenských celovečerných, stredometrážnych a krátkych filmov. Bohaté zastúpenie slovenskej kinematografie na LFŠ vzišlo zo Slovenského dňa, ktorý sa na tohtoročnej LFŠ uskutoční už po pätnástykrát. Každoročne ho organizuje Slovenský filmový ústav v spolupráci s Asociáciou slovenských filmových klubov a jeho zámerom je prezentovať u našich najbližších susedov slovenskú kinematografiu v širšom kontexte.

Významnou udalosťou pre slovenskú kinematografiu počas LFŠ bude odovzdávanie Výročných cien AČFK za rok 2008 dvom slovenským osobnostiam. Jedna bude udelená slovenskému režisérovi Jurajovi Jakubiskovi za celoživotný prínos československému filmu a rozvíjanie poetiky novej vlny vo svojbytnom, umelecky zvrchovanom diele, druhá cena bude odovzdaná Petrovi Dubeckému, generálnemu riaditeľovi Slovenského filmového ústavu (SFÚ) a predsedovi Asociácie slovenských filmových klubov (ASFK) za dlhoročnú podporu a spoluprácu na Letnej filmovej škole, Projekte 100 a za rozvíjanie vzťahov českých a slovenských klubových aktivít. Cena Jurajovi Jakubiskovi bude odovzdaná počas slávnostného otvorenia LFŠ 26. júla 2008, Peter Dubecký si cenu prevezme počas Slovenského dňa 29. júla 2008. Výročné ceny Asociácie českých filmových klubov (AČFK) sa udeľujú každoročne pri príležitosti konania LFŠ.

Tohtoročná 34. Letná filmová škola Uherské Hradište ponúkne divákovi celkovo 180 celovečerných, 45 stredometrážnych a 160 krátkych filmov v 16 cykloch. Jej noví organizátori pripravili tento ročník na základe rozmanitosti a previazanosti jednotlivých cyklov, nielen podľa jednej témy, ako to bolo zvykom po minulé roky. Dôraz kládli aj na vzdelávací a informatívny charakter podujatia. S týmto zámerom sa realizoval aj výber filmov pre Slovenský deň, ktorý sa na LFŠ uskutoční v utorok 29. júla 2008. Počas neho sú pripravené projekcie slovenských filmov a ďalšie aktivity zamerané na prezentáciu slovenskej kinematografie a audiovizuálneho prostredia, vidieť slovenské filmy však bude možné počas celej LFŠ.

Najpočetnejšie zastúpenie filmov na LFŠ bude mať tento rok slovenský režisér, scenárista, kameraman i výtvarník Juraj Jakubisko (1938). V retrospektíve pri príležitosti jeho životného jubilea LFŠ uvedie až 45 jeho filmov, vrátane študentskej tvorby na bratislavskej ŠUP-ke i pražskej FAMU, z ktorých mnohé pochádzajú priamo z režisérovho súkromného archívu a diváci ešte nemali príležitosť ich vidieť. Premietať sa bude aj Jakubiskova televízna tvorba, reklamy a celovečerné snímky, počnúc debutom *Kristove roky*, cez filmy *Zbehovia a pútnici*, *Vtáčkovia, siroty a blázni*, *Postav dom, zasad' strom*, *Nevera po slovensky*, *Tisícročná včela*, *Perinbaba*, *Pehavý Max a strašidlá*, *Sedím na konári a je mi dobre*, *Dovidenia v pekle*, *pratelia*, *Takmer ružový príbeh* a *Lepšie je byť bohatý a zdravý ako chudobný a chorý*. Takmer kompletnú Jakubiskovu tvorbu doplnia dokumenty, ktoré o jeho ľudskej i filmárskej osobnosti nakrútili jeho kolegovia, a to *Portrét režiséra* od Mateja Mináča a dve snímky Martina Šulíka *Monológ Juraja J.* a *Nenakrútené filmy Juraja J.* Retrospektívu Jakubiskových filmov na LFŠ bude korunovať projekcia jeho najnovšej snímky, veľkofilmu *Bathory*, ktorý v súčasnosti láme rekordy návštevnosti v kinách v Čechách i na Slovensku. Mnohé z filmov si režisér uvedie na LFŠ osobne.

Slovenská kinematografia je každoročne zastúpená aj v rôznych cykloch LFŠ. V tohtoročnej sekcii Súčasný český a slovenský film, ktorej hlavným dramaturgickým kritériom je uviesť najlepšie snímky oboch kinematografií za uplynulý rok, sa bude premietat' deväť slovenských a koprodukčných celovečerných snímok. Z hraných titulov diváci uvidia filmy *Muzika* Juraja Nvotu, *Návrat bocianov* Martina Repku, *Démoni* Róberta Švedu, *Jahodové víno* Dariusza Jablonskeho a dokumenty *Slepé lásky* Juraja Lehotského, *Martin Slivka – muž, ktorý sadil stromy* Martina Šulíka, *Posledná maringotka* Pavla Beňovského a dva filmy Pavla Barabáša *Neznáma Antarktída* a *Vysoké Tatry – divočina zamrznutá v čase*. V cykle Mágia ako alchymia budú uvedené krátky slovenský film Jana Švankmajera *Do pivnice* a jeho koprodukčný projekt *Šílení*. Väčšinu filmov uvedú tvorcovia osobne, čo býva pre účasť slovenských filmov v programe LFŠ takmer pravidlom.

Krátku tvorbu s copyrightom Slovenskej republiky budú zastupovať štyri pásma. V sekcii Súčasný český a slovenský film jeden z blokov ponúkne snímky *Láska – pravdivý príbeh o Zorrovi* Dušana Vicena, *Sklenené obrazy* Lubora Dohnala a *Smog* Daniela Riháka, deväť krátkych snímok v samostatnom pásme do programu LFŠ zaradila najstaršia filmová škola na Slovensku, VŠMU Bratislava. Ďalšie dve pásma krátkych filmov budú uvedené v premiérovom programovom cykle LFŠ pod názvom Panoráma filmovej kritiky, ktorý je zameraný na spoločný filmový kontext územia Višegrádu a ktorý filmovým výberom z národnej kinematografie bez akéhokoľvek časového alebo tematického obmedzenia len s dôrazom na špecifiká vlastnej kinematografie naplnilo šesť filmových periodík zo štyroch krajín. Za Slovenskú republiku sa tohto cyklu zúčastní časopis pre vedu o filme a pohyblivom obraze Kino-Ikon, ktorý predstaví celkovo sedem krátkych snímok. V pásme Life is short budú uvedené snímky *Tam a späť* Fera Feniča a *Ladomírske morytáty a legendy* Petra Kerekesa, v pásme Short is Lifeful budú filmy *Konina* Mária Homolku, *O psoch a ľuďoch* Miša Suchého, *Budeme mať výkony, budeme mať diplomy* Juraja Lehotského, *Hlas '98* Mareka Kuboša a *1.35* Milana Baloga. Druhým slovenským reprezentantom v projekte Panoráma filmovej kritiky je mesačník o filmovom dianí na Slovensku Film.sk, ktorý vo svojom výbere upozorní na úspešný film *Slepé lásky* Juraja Lehotského spolu s krátkou animovanou snímkou *Štyri* Ivany Šebestovej, ako ich v kompaktnom celku divákovi ponúkala aj slovenská distribúcia, a Jakubiskov debut *Kristove roky*. Za Českú republiku projekcie svojich filmov uvedú časopisy Cinema a Film a doba, z Poľska sa bude prezentovať Kwartalnik Filmowy a z Maďarska Metropolis.

Počas Slovenského dňa je pripravená aj prezentácia monografie Ján Kadár z pera filmového historika Václava Maceka, ktorá bude spojená s projekciou Kadárovho filmu *Na troskách vyrastá život* z roku 1945 s lektorským úvodom autora publikácie. Pre záujemcov o literatúru z edičného oddelenia SFÚ bude zabezpečený predaj publikácií a DVD nosičov, pri príležitosti tohtoročného 45. výročia SFÚ za akciovú cenu, pripravené je aj tradičné priateľské stretnutie pre zástupcov slovenskej kinematografie a pozvaných hostí. Počas Slovenského dňa vystúpi tiež slovenská skupina Longital.

Tento rok sa Slovenský deň na LFŠ koná po pätnástykrát. Premiérový sa uskutočnil v roku 1994 a bol prvým svojho druhu v jej programe. Vznikol na podnet generálneho riaditeľa SFÚ a predsedu ASFK Petra Dubeckého. „Potreba realizovať podujatie, akým je Slovenský deň, vznikla po rozpade spoločného štátu so zámerom predstaviť slovenskú tvorbu, či už mladých začínajúcich filmárov alebo tvorcov celovečerných filmov, ale aj edičné aktivity v oblasti filmu. Vnímam som to ako potrebnú iniciatívu na Letnej filmovej škole ako najvýznamnejšom artovom a klubovom českom podujatí, na ktoré chodili aj kolegovia z Poľska, Nemecka a Maďarska. Jedným z dôvodov bol aj fakt, že po rozdelení republiky Slovensko stratilo svoj prirodzený najväčší trh, vznikom samostatných štátov sa stále zložitejšie dostávajú slovenské filmy do českej distribúcie, nehovoriac o tom, že pomaly vzniká aj jazyková bariéra. Slovenský deň v Uherskom Hradišti odštartoval snahu byť viac zastúpený na podujatiach v Českej republike, čo sa každoročným rozrastaním slovenského programu na LFŠ naplňuje.“

Slovenského dňa na LFŠ v Uherskom Hradišti sa zúčastňujú tvorcovia slovenských filmov, zástupcovia a reprezentanti záujmových a profesijných organizácií na Slovensku, ale aj rôzni významní zahraniční hostia. Teší sa aj záujmu médií a divákov, väčšinu projekcií slovenských filmov uvádzajú ich autori alebo slovenskí filmoví vedci či kritici. Jeho idea na LFŠ natoľko splnila svoj účel, že dnes sa pod názvom Slovenský deň prezentuje slovenská kinematografia a audiovizia aj na iných filmových festivaloch. *„Slovenské dni nemáme už len v Uherskom Hradišti, ale aj na Áčkovom festivale v Karlových Varoch či na filmovom festivale v Zlíne. Prítomnosť slovenskej kinematografie je citeľnejšia a viditeľnejšia. Organizáciu Slovenského dňa rozšírime aj smerom k našim severným susedom do Poľskej republiky. Potreba zoznamovať divákov so slovenskou kinematografiou v okolitých štátoch je veľmi dôležitá,*“ dopĺňa Peter Dubecký. V nadväznosti na tradíciu Slovenského dňa sa už pravidelnou súčasťou LFŠ stala prezentácia aj iných národných kinematografií.

Viac informácií o 34. Letnej filmovej škole v Uherskom Hradišti nájdete na www.lfs.cz.